

11. HISTORISCHE RINGEN.

Oude en nieuwe methoden bij HET MERKEN VAN VOGELS.

geschreven door M.J.Tekke
overgenomen uit "de Nederlandse Jager" 20-8-1949

In 1899 heeft de Deen Mortenson officieel een aanvang gemaakt met het ringen van in het wild levende vogels teneinde meer over hun verplaatsingen te weten te komen. Daarna volgden verschillende Europese landen dit voorbeeld en in 1911 werd door wijlen Prof. E.D.van Oort, directeur van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie in Nederland het ringen ingevoerd.

Voor dien tijd zijn echter enige individuele pogingen gedaan om vogels te merken, waarvan in de oude literatuur melding is gemaakt. Zo hield omstreeks 1800 een Baron van der Heijde van Baak op Huis te Baak bij Zutphen een menagerie van wilde ganzen en eenden met het doel deze te temmen en de jonge vogels te ringen om hun trek en leeftijd na te gaan.

Onder dat wild bevonden zich o.a. Kolganzen.

"De Oprechte Donderdagsche Haarlemsche Courant" van 12 oktober 1843 bevatte het volgende nieuws:

"Dezen zomer werden in Alphen, prov. Zuid Holland, 3 jonge ooievaars gemerkt met smalle koperen banden om hun nek; in deze banden werden de naam van de gemeente en het jaartal 1843 gegraveerd. Een van de jonge vogels bleef tot 19 augustus in Alphen. Begin september ontving de burgemeester van Alphen een brief uit Rocquefort (Dept.Landes, Frankrijk) inhoudende het bericht dat een van de ooievaars in die gemeente was geschoten.

De volgende geschiedenis onthult een merkwaardige gewoonte bij de valkenjachten, die omstreeks 1852 op het Loo werden gehouden.

Wanneer tijdens de jacht een reiger werd gevangen, die geen vleugel had gebroken of dodelijke verwonding had opgelopen, werd de vogel beroofd van enige zijner zwarte kuifveren. Deze werden meestal als trophée der valkenjacht aangeboden aan de eerste ter plaatse aankomende. Alvorens den reiger in vrijheid te stellen, bevestigde men om een zijner poten een lichten loden band waarop de naam van de club, de plaats van de jacht en het jaartal werden vermeld.

Eén exemplaar van zo'n reigerband bevindt zich in de verzameling van het Koninklijk Huisarchief. De band is afkomstig van een reiger die in de omgeving van het Loo werd geschoten enige jaren nadat de valkenjacht aldaar reeds tot het verleden behoorde.

De band is vermoedelijk de oudste nog bestaande vogelring en heeft daarom een historische waarde.

Zonder dat hierover nadere bijzonderheden bekend zijn, zouden reigers met dergelijke banden in Algiers aangetroffen zijn. Dit behoeft geen verwondering te wekken, daar uit in latere jaren gehouden ringproeven is gebleken, dat de blauwe reiger Noord-Afrika bezoekt.

Overigens schijnt het op deze wijze ringen van reigers ook in Engeland toegepast te zijn. In 1843 werd een reiger teruggevangen uit de reigerkolonie van Didlington, die 15 jaren te voren op de valkenjacht was geslagen en toen reeds een koperen band droeg. Een jaar later werd dezelfde vogel wederom in Norfolk gevangen, zodat hij nu drie beenbanden droeg!